

Mineralogische straten in Temse

9140	Temse	<u>Potaardestraat</u>	potaarde	
9140	Temse	<u>Steendonkstraat</u>	steen	
9140	Temse	<u>Luxemburgstraat</u>	naamgever plaats	<u>luxembourgiet</u>
9140	Tielrode	<u>Leemstraat</u>	leem	
9140	Tielrode	<u>Steenbakkersweg</u>	steenbakkerij	
9140	Tielrode	<u>Ovenvierdreef</u>	steenbakkerij	
9140	Tielrode	<u>Ovenvijfweg</u>	steenbakkerij	
9140	Elversele	<u>Nieuwe Steenweg</u>	steen	
9140	Steendorp	<u>Gelaagstraat</u>	geleeg	

Temse, Potaardestraat

Potaarde wordt door de pottenbakkers gebruikt.

Temse, Steendonkstraat

Temse, Luxemburgstraat

Het mineraal luxembourgiet is naar de hoofdstad van het Groot-Hertogdom Luxemburg genoemd, de straatnaam lijkt naar het land te verwijzen in analogie met 'Nederlandstraat'.

Kaart [Luxemburgstraat](#)
Mineraal [luxembourgiet](#)
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Temse - Tielrode, Waesmeer

Uit de links onderaan :

Op de plaats van het recreatiedomein 'Waesmeer' werd in 1889 door de familie d'Hemptinne de steenbakkerij Briqueteries de Stekene et de Tielrode opgericht. De vondst van verschillende Romeinse waterputten, resten van Romeinse woningen en Gallo-Romeinse gebruiksvoorwerpen toonden aan dat hier al eeuwen geleden klei werd ontgonnen. De eerste 30 jaar werd de klei met houten spades gestoken. Per dag stak een arbeider ongeveer 10 m³ klei. De jaarproductie bereikte 40 miljoen stenen. De steenbakkerij werd in de jaren 60 stilgelegd wegens een onvoldoende snelle aanpassing in de concurrentiestrijd.

Bij de aanleg van de E17 werd het overschot aan spuiwater via een kanaal in de diepe kleiput van d'Hemptinne geleid. Hierdoor ontstond het Waesmeer.

In het recreatiedomein verwijzen meerdere straatnamen naar de vroegere steenbakkerij.

De tertiaire ondergrond bestaat uit het Lid van Terhagen. Deze wordt gekenmerkt door bleekgrijze klei, die onderaan kalkhoudend is. Ten zuidoosten worden het Lid van Belsele-Waas en het Lid van Ruisbroek aangegeven. Het Lid van Belsele-Waas wordt gekenmerkt door grijsgroen, zeer fijn zand, dat kleihoudend is en grijze klei bevat. Verder is het silthoudend, gebioturbeerd, heeft het kalkhoudende horizonten en is het glauconiet- en glimmerhoudend. Het Lid van Ruisbroek wordt dan weer gekenmerkt door licht groengrijs tot grijsbruin zand, dat sterk fossielhoudend is, soms met grote oesterschelpen.

Kaart <https://goo.gl/maps/KSbvMnaxgMVAgc3h9>

Informatie [Het Waesmeer](#) [Archeologierapport Waesmeer Temse](#)

© Foto's

Temse - Tielrode, Leemstraat

Kaart [Leemstraat](#)

Informatie

© Foto's

Hugo Bender

Temse - Tielrode, Steenbakkersweg

Kaart [Steenbakkersweg](#)
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Temse - Tielrode, Ovenvierdreef

Kaart [Ovenvierdreef](#)
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Temse - Tielrode, Ovenvijfweg

Kaart [Ovenvijfweg](#)
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Temse - Elversele, Nieuwe Steenweg

Temse - Steendorp, Gelaagstraat 1/3

Bronnen uit de 16de en de 17de eeuw maken reeds melding van klei-exploitatie, die sinds de 18de eeuw een belangrijke uitbreiding kende: in 1740 waren er dertien steengelagen, in 1794 reeds drieënvijftig, in 1881 een honderdtal.

Kaart [Gelaagstraat](#)
Informatie [Steendorp - Erfgoed](#)
© Foto's Hugo Bender

Vandermaelen 1846-1854

Temse - Steendorp, Gelaagstraat 2/3

Parochie

Bij KB van 3/2/1835 werden de 'Steengelagen' een zelfstandige parochie. Tot dan was de Steendorpse kerk slechts een hulpkerk van Bazel. In 1835 maakte de bisschop duidelijk dat de naam 'Steengelagen' geen goede benaming was voor de nieuwe parochie; steengelagen waren er op talrijke plaatsen. Vandaar de keuze voor *Steen-dorp*, het dorp waar stenen worden gemaakt. De pastorie werd gebouwd in 1831. Tot in 1848 werden Steendorpenaren begraven in Bazel. Op 17/12/1848 werd het kerkhof, waarvan de grond aan de kerkfabriek werd geschonken, gewijd.

Zicht op de kleigroeve van de Roomkouter

De kleiput Roomkouter is grotendeels opgevuld en nu een natuurgebied.

Kaart [Gelaagstraat](#)
Informatie [Roomkouter - Natuurpunt Waasland](#)
© Foto's Hugo Bender

Gelaagstraat

Uitg. Wwe Poëtel - Phot. V. SCHREY

Temse – Steendorp 3/3

Nijverheid

Niettegenstaande het grote aantal bedrijven in 1887, met 1.000 tot 1.200 werknemers en een jaarlijkse productie van ca. 90 miljoen stenen, is nu nog slechts één steenbakkerij actief. De tweede belangrijke bedrijfstak was de zoutbereiding uit het met tjalken vanuit Vlissingen aangevoerde zoutwater. Rond de eeuwwisseling waren er 3 zoutziederijen in werking. Ook de scheepstimmerwerf, de 4 brouwerijen en de vrij talrijke huisnijverheden (wissenblekerij, mandenmakerij, kantwerk, touwslagerij en klompenmakerij) zijn verdwenen.

Kaart [Gelaagstraat](#)
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Buiten de steenbakkerijen waren er in Steendorp ook 3 zoutziederijen waarvoor het zoutwater per boot vanuit Vlissingen werd aangevoerd. In de straatnamen is daar geen herinnering meer aan.

Zoutziederij

Zoutziederij

Ken je andere mineralogische straten in (de omgeving van) **Temse** ?
Of heb je meer informatie over deze straten ?
Stuur je info naar mka@minerant.org

Mineralogische straten in de buurgemeenten
vind je op straat.mineralogie.be/P_OostVlaanderen.html

Meer weten over mineralen ?
Kijk eens op www.minerant.org/MKA/index.html